

Overzicht Engagement, Uitsluitingen en Stemrecht

Inhoudsopgave

Engagement	2
Uitsluitingen	3
Uitgesloten landen	4
Stemrecht	5

Categorieën

Environmental		klimaatverandering, milieustandaarden
Social		mensenrechten, gezondheid, arbeidsstandaarden
Governance		corporate governance, bedrijfsethiek en sociaal bestuur
- Tabak producerende bedrijven;- Bedrijven die controversiële wapens produceren;- Bedrijven waarbij meer dan 50% van de omzet bestaat uit de productie van alcohol;- Sanctiewetgeving van de EU, VN en/of VS (OFAC)		worden op voorhand uitgesloten
SDG		VN ontwikkelingsdoelen 2030

Engagement

Openstaand engagementproces	Categorie	Voortgang*	Toelichting
Volkswagen (2016)			In afwachting van vonnis
G4S (2018)			Het beleid en bewustzijn op arbeids- en mensenrechten is verbeterd in Zuid-Afrika en Israël.
Novartis (2018)			Novartis wordt beschuldigd van corruptie en omkoping in een aantal landen. Het laatste bekende voorval was in 2016. Om toekomstige gevallen te voorkomen zijn er door Novartis verschillende maatregelen getroffen. Zo is er een Chief Compliance en een Chief Ethics aangenomen en is het anti-omkoopbeleid verder aangescherpt. Ook de hoge prijzen voor medicijnen in Nederland blijven wij volgen. Novartis heeft het Franse bedrijf Advanced Accelerator Applications (AAA) overgenomen. Dit bedrijf produceert lutetium octreotate de ruwe grondstof voor het medicijn Lutathera. Na de overname heeft er echter vooralsnog geen grote prijsstijging van lutetium octreotate plaatsgevonden. Volgens Novartis zijn er nog andere partijen die deze grondstof produceren. VGZ heeft Novartis laten weten de prijsontwikkelingen van dit medicijn te blijven volgen.
Kraft Heinz Co. (2019)			Kraft Heinz heeft een slechte ATNI score behaald. Kraft Heinz is echter niet bereid om in dialoog te gaan met VGZ over deze slechte ANTI score.
Merck (2019)			In gesprek wegens dubieuze prijsstelling bepaalde medicijnen
Grupo Mexico S.A.B. de C.V. (2020)			In gesprek wegens schending arbeidsrechten
JBS SA (2020)			In gesprek wegens omkoping
Petro China Co Ltd (2020)			In gesprek wegens schending mensenrechten
Vale SA (2020)			In gesprek wegens schending milieustandaarden
Sector: Farmacie (2020)			VGZ heeft samen met een aantal beleggers en investeerders een statement ondertekend richting farmaceuten met de oproep om internationaal samen te werken bij de bestrijding van het Coronavirus.
MTN Group Ltd (2020)			In gesprek wegens schending milieustandaarden
Metallurgical Co. of China Ltd (2020)			In gesprek wegens schending milieustandaarden
Southern Copper Group Co. Ltd (2020)			In gesprek wegens schending arbeidsrechten
Zijin Mining Group Co. Ltd (2020)			In gesprek wegens schending mensenrechten
SK Holding Co. Ltd (2020)			In gesprek wegens schending mensenrechten
Ratch Group Public Co. Ltd (2020)			In gesprek wegens schending mensenrechten

*Voortgang: Positieve verwachting Negatieve verwachting Neutrale verwachting

Uitsluitingen

Bedrijf		Reden uitsluiting
Airbus		Productie van controversiële wapens
Altria		Tabak producerend bedrijf
Anheuser Busch Inbev SA		Omzet meer dan 50% afkomstig uit de productie van alcoholhoudende dranken
Babcock International		Productie van controversiële wapens
Bacardi Ltd.		Omzet meer dan 50% afkomstig uit de productie van alcoholhoudende dranken
Biogen		Beleid ten aanzien van medicijnprijzen
British American Tobacco		Tabak producerend bedrijf
Constellation Brands Inc.		Omzet meer dan 50% afkomstig uit de productie van alcoholhoudende dranken
Diageo Plc		Omzet meer dan 50% afkomstig uit de productie van alcoholhoudende dranken
General Dynamics corp		Productie van controversiële wapens
Gilead		Beleid ten aanzien van medicijnprijzen
Harris corporation		Productie van controversiële wapens
Heineken		Omzet meer dan 50% afkomstig uit de productie van alcoholhoudende dranken
Honeywell International		Productie van controversiële wapens
Imperial Brands		Tabak producerend bedrijf
Johnson & Johnson		Aanpak incidenten productveiligheid
Lockheed Martin corp		Productie van controversiële wapens
Oceaneering International		Productie van controversiële wapens
Philip Morris international		Tabak producerend bedrijf
Raytheon corp		Productie van controversiële wapens
Safran		Productie van controversiële wapens
Sberbank		Sanctiewetgeving van VN, de EU en/of de VS (OFAC)
The Boeing corp		Productie van controversiële wapens
United Technologies Corp.		Productie van controversiële wapens
VTB Bank		Sanctiewetgeving van VN, de EU en/of de VS (OFAC)
Wells Fargo		Structurele Klantmisleiding

N.B. deze lijst beperkt zich tot de benchmarks waarin wordt belegd.
Kijk voor meer informatie over ons beleggingsbeleid op onze [website](#).

Uitgesloten landen

We beleggen niet in landen waarvoor specifieke beleggingsrestricties gelden, we volgen hierbij de Sanctiewetgeving van de Verenigde naties, de Europese Unie en de Verenigde Staten van Amerika (OFAC).

De uitgesloten landen zijn:

- Afghanistan
- Burundi
- Centraal-Afrikaanse Republiek
- Democratische Republiek Congo
- Irak
- Jemen
- Libië
- Mali
- Myanmar
- Noord-Korea
- Soedan
- Somalië
- Syrië
- Zimbabwe
- Zuid-Soedan

Stemrecht 2020

Aantal vergaderingen waar is gestemd	25
Percentage van portefeuille	34,7%

	Totaal	Stemmen voor	Stemmen tegen	Stemonthoudingen
Totaal aantal voorstellen	458	374	15	69
– Bestuursvoorstellen	410	338	14	58
– Aandeelhoudersvoorstellen	48	36	1	11

Abbott Laboratories

VGZ heeft op de aandeelhoudersvergadering van Abbott Laboratories positief gestemd op vraagstukken die de governance verbeteren, zoals meer inzicht geven in de lobby activiteiten en het verhogen van de zeggenschap naar een meerderheid van stemmen.

ABBVIE

Voor het aandeelhoudersvoorstel gestemd dat verzoekt tot publicatie van een rapport dat de relatie tussen de beloningsregelingen van de leidinggevenden en de medicijnenprijzen inzichtelijk maakt.

Daarnaast hebben we gestemd voor voorstellen die de governance van Abbvie moeten verbeteren, door het verhogen van de transparantie over lobby activiteiten, het verzoek tot het implementeren van beleid voor een onafhankelijke bestuursvoorzitter en het meerderheidsstemmen te handhaven.

AMAZON

Gestemd voor het uitbrengen van een rapport dat de beloningsverschillen tussen gender/ras inzichtelijk maakt binnen Amazon. Ook voor rapportages gestemd die inzichtelijk zullen maken wat de milieu effecten van de bedrijfsactiviteiten en sociale gevolgen door voedselverspilling van de bedrijfsactiviteiten van Amazon zijn. Het onderzoeken en publiceren van daadwerkelijke en potentiële effecten voor de mens van producten uit de gehele supply chain die door Amazon en haar dochterondernemingen worden verkocht. Voor het aandeelhoudersvoorstel gestemd tot meer inzicht in de lobby activiteiten van Amazon en gestemd voor een onafhankelijke bestuursvoorzitter.

AMGEN INC

Voor het aandeelhoudersvoorstel gestemd waarbij de RvB wordt verzocht om beleid vast te stellen dat zorgdraagt voor een onafhankelijke bestuursvoorzitter van de RvB.

Apple

VGZ heeft op de aandeelhoudersvergadering positief gestemd op voorstellen die de transparantie rondom het beleid van vrijheid van meningsuiting, managementvergoedingen en duurzaamheid verhogen. Daarnaast heeft VGZ positief gestemd op een aandeelhoudersvoorstel om de toegang tot aandeelhoudersvergaderingen te verhogen.

Astrazeneca

VGZ is tegen het geven van politieke donaties door commerciële partijen, omdat hierdoor politieke processen beïnvloed kunnen worden. VGZ is tegen het verkorten van de notificatieperiode van een Algemene aandeelhouders Vergadering en VGZ is tegen het terugkopen van eigen verhandelbare aandelen omdat dit ten koste kan gaan van de lange termijn vooruitzichten van het bedrijf. En we hebben dus ook zodanig gestemd.

BP

VGZ is tegen het geven van politieke donaties door commerciële partijen, omdat hierdoor politieke processen beïnvloed kunnen worden.

VGZ is ook tegen het terugkopen van eigen verhandelbare aandelen door een bedrijf omdat dit ten koste kan gaan van de lange termijn vooruitzichten.

BRISTOL-MYERS SQUIBB COMPANY

Op het gebied van behoorlijk bestuur hebben we voor twee aandeelhoudersvoorstellen bij Bristol-Myers Squibb gestemd. De eerste was een onafhankelijke bestuursvoorzitter toe te voegen aan de Raad van Bestuur en dit beleid ook vast te leggen in de statuten, daarnaast de RvB verzocht om aandeelhouders de mogelijkheid te geven om al dan niet schriftelijk toestemming te verlenen tijdens een vergadering.

CVS HEALTH CORPORATION

Op de Algemene Vergadering van Aandeelhouders voorgestemd op onderwerpen die de governance verbeteren, zoals het verlagen van het minimale percentage aandelenkapitaal dat benodigd is om een aandeelhoudersvoorstel in te dienen en het toevoegen van een onafhankelijke bestuursvoorzitter aan de raad van bestuur.

ELI LILLY AND COMPANY

Ivm de verbetering van de governance positief op aandeelhoudersvoorstellen gestemd om een onafhankelijke bestuursvoorzitter toe te voegen aan de raad van bestuur, het teruggeven van bonussen bij wangedrag bestuurders, het opstellen van regels over het uitstellen van bonussen en tot meer transparantie van de (in) directe lobby activiteiten en uitgaven. Voor een aandeelhoudersvoorstel gestemd dat het bedrijf verzoekt tot het beoordelen van de effectiviteit van een Forced Swim Test (FST) en het rapporteren van deze bevindingen aan de aandeelhouders. Voor het aandeelhoudersvoorstel gestemd dat verzoekt tot publicatie van een rapport dat de relatie tussen de beloningsregelingen van de leidinggevenden en de medicijnenprijzen inzichtelijk maakt.

Glaxosmithkline

Tegen het managementvoorstel van het bestuur van GSK gestemd om eigen verhandelbare aandelen terug te kopen, omdat dit ten koste gaat van de lange vooruitzichten van het bedrijf. Ook tegen het managementvoorstel gestemd die het bedrijf en haar dochterondernemingen de mogelijkheid biedt om politieke donaties te doen voor politieke organisaties en voor politieke uitgaven.

HSBC

VGZ is tegen het geven van politieke donaties door commerciële partijen, omdat hierdoor politieke processen beïnvloed kunnen worden. VGZ is ook tegen het terugkopen van eigen verhandelbare aandelen door een bedrijf omdat dit kan kosten gaan van de lange termijn vooruitzichten van het bedrijf.

MERCK & CO

Voor het aandeelhoudersvoorstel gestemd dat aandeelhouders het recht geeft om schriftelijk toestemming te geven aan het management naast een aandeelhoudersvergadering. Voorgestemd dat de Raad van bestuur een rapport gaat opstellen dat inzicht geeft in de wijze waarop de belastingbesparingen worden uitgegeven.

Novo / Nordisk

VGZ staat voor transparantie en behoorlijk bestuur van medicijnfabrikanten. VGZ heeft op de aandeelhoudersvergadering positief gestemd op voorstellen die de transparantie verhogen van de verhouding tussen vergoedingen/salarissen tussen het management en haar medewerkers.

Pfizer

VGZ heeft op de aandeelhoudersvergadering positief gestemd op vraagstukken die de transparantie van lobby activiteiten verbeteren. Op het gebied van behoorlijk bestuur heeft VGZ voorgestemd op het aanstellen van een onafhankelijke voorzitter bij Pfizer. VGZ maakt zich sterk voor gendergelijkheid, daarom hebben we voor het aandeelhoudersvoorstel gestemd tot meer transparantie van de beloningsverschillen tussen mannen en vrouwen bij Pfizer.

Royal Dutch Shell

Voor het aandeelhoudersvoorstel gestemd waarbij aandeelhouders Shell gaan ondersteunen bij het opstellen en bereiken van doelstellingen die in lijn zijn met het Klimaatakkoord van Parijs om de opwarming van de aarde te beperken.